

У Х В А Л А
ВЕЛИКОЇ ПАЛАТИ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним поданням 51 народного депутата України щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень законів України „Про державну службу“ від 10 грудня 2015 року № 889–VIII, „Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України“ від 28 грудня 2014 року № 76–VIII, „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо пенсійного забезпечення“ від 2 березня 2015 року № 213–VIII

м. Київ
13 червня 2018 року
№ 37-у/2018

Справа № 1-195/2018 (1943/18)

Велика палата Конституційного Суду України у складі суддів:

Тупицького Олександра Миколайовича – головуючого,
Головатого Сергія Петровича,
Гультая Михайла Мирославовича,
Запорожця Михайла Петровича,
Касмініна Олександра Володимировича,
Колісника Віктора Павловича,
Кривенка Віктора Васильовича – доповідача,
Лемака Василя Васильовича,
Литвинова Олександра Миколайовича,
Мельника Миколи Івановича,
Мойсика Володимира Романовича,
Саса Сергія Володимировича,
Шаптали Наталі Костянтинівни,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційним поданням 51 народного депутата України щодо відповідності Конституції України (конституційності)

статті 90 Закону України „Про державну службу“ від 10 грудня 2015 року № 889–VIII (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 4, ст. 43), підпункту 1 пункту 2 розділу XI „Прикінцеві та перехідні положення“ цього закону в частині визнання такою, що втратила чинність, статті 37¹ Закону України „Про державну службу“ від 16 грудня 1993 року № 3723–XII (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 52, ст. 490), підпункту 3 пункту 11 розділу I Закону України „Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України“ від 28 грудня 2014 року № 76–VIII (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 6, ст. 40), пункту 5 розділу III „Прикінцеві положення“ Закону України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо пенсійного забезпечення“ від 2 березня 2015 року № 213–VIII (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 22, ст. 145).

Заслухавши суддю-доповідача Кривенка В.В. та дослідивши матеріали справи, Велика палата Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Суб'єкт права на конституційне подання – 51 народний депутат України – звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням визнати такими, що не відповідають статті 1, частинам першій, другій статті 8, частинам другій, третій статті 22, пунктам 6, 12 частини першої статті 92, частині першій статті 113 Конституції України (є неконституційними), статтю 90 Закону України „Про державну службу“ від 10 грудня 2015 року № 889–VIII (далі – Закон № 889), підпункт 1 пункту 2 розділу XI „Прикінцеві та перехідні положення“ Закону № 889 у частині визнання такою, що втратила чинність, статті 37¹ Закону України „Про державну службу“ від 16 грудня 1993 року № 3723–XII (далі – Закон № 3723), підпункт 3 пункту 11 розділу I Закону України „Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів

України“ від 28 грудня 2014 року № 76–VIII (далі – Закон № 76), пункт 5 розділу III „Прикінцеві положення“ Закону України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо пенсійного забезпечення“ від 2 березня 2015 року № 213–VIII (далі – Закон № 213).

Народні депутати України зазначають, що згідно зі статтею 37¹ Закону № 3723 у редакції Закону України „Про внесення змін до Закону України „Про державну службу“ від 16 січня 2003 року № 432–IV у разі підвищення розміру заробітної плати працюючим державним службовцям, а також у зв'язку із набуттям особою права на пенсійне забезпечення державного службовця за Законом № 3723 відповідно здійснюється перерахунок раніше призначених пенсій; перерахунок пенсії здійснюється виходячи із сум заробітної плати, на які нараховується збір на обов'язкове державне пенсійне страхування працюючого державного службовця відповідної посади та рангу на момент виникнення права на перерахунок пенсії. Таким чином, державний службовець, якому було призначено пенсію відповідно до Закону № 3723, мав право на її перерахунок у разі зміни розміру заробітної плати, яку отримує державний службовець такого самого рангу, що обіймає ту саму або аналогічну посаду.

Законом № 76 текст статті 37¹ Закону 3723 викладено у новій редакції: „Умови та порядок перерахунку призначених пенсій державним службовцям визначаються Кабінетом Міністрів України“.

Кабінет Міністрів України пунктами 4, 5 Постанови „Про деякі питання вдосконалення визначення розмірів заробітку для обчислення пенсії“ від 31 травня 2000 року № 865 (далі – Постанова № 865) врегулював зазначене питання на період до 1 грудня 2015 року, оскільки Постановою Кабінету Міністрів України „Про упорядкування структури заробітної плати, особливості проведення індексації та внесення змін до деяких нормативно-правових актів“ від 9 грудня 2015 року № 1013 було виключено пункт 4 Постанови № 865, а до її пункту 5 були внесені зміни. Постанова № 865 втратила чинність на підставі Постанови Кабінету Міністрів України „Деякі

питання пенсійного забезпечення окремих категорій осіб“ від 14 вересня 2016 року № 622.

Під час реформування системи державного управління 10 грудня 2015 року ухвалено Закон № 889, який набув чинності 1 травня 2016 року, і стаття 37¹ Закону № 3723 втратила чинність.

Статтею 90 Закону № 889 передбачено, що пенсійне забезпечення державних службовців здійснюється відповідно до Закону України „Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування“, у статті 42 якого визначаються підстави перерахунку раніше призначених пенсій, але підвищення розміру заробітної плати працюючим державним службовцям до таких підстав не належить.

Суб’єкт права на конституційне подання вважає, що внаслідок втрати особами, які мають право на пенсійне забезпечення державного службовця, права на перерахунок пенсії державних службовців звужено зміст і обсяг існуючих прав таких осіб, а отже, порушено вимоги статті 22 Конституції України.

2. Велика палата Конституційного Суду України, вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі у зв’язку з постановленням Третьою колегією суддів Першого сенату Конституційного Суду України Ухвали від 21 травня 2018 року про відмову у відкритті конституційного провадження у цій справі, виходить з такого.

Згідно з частиною третьою статті 51 Закону України „Про Конституційний Суд України“ у конституційному поданні щодо конституційності акта (його окремих положень) зазначаються акт (його конкретні положення), що належить перевірити на відповідність Конституції України, та конкретні положення Конституції України, на відповідність яким належить перевірити акт (його окремі положення), а також обґрунтування тверджень щодо неконституційності акта (його окремих положень).

Автори клопотання не навели обґрунтування тверджень щодо невідповідності оспорюваних положень Закону № 889, Закону № 76 статті 1, частинам першій, другій статті 8, частинам другій, третій статті 22, пунктам 6, 12 частини першої статті 92, частині першій статті 113 Конституції України, обмежившись цитуванням норм Основного Закону України, а також юридичних позицій Конституційного Суду України, викладених у його рішеннях, щодо неможливості звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод при прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів.

Суб'єкт права на конституційне подання вважає, що пункт 5 розділу III „Прикінцеві положення“ Закону № 213 не відповідає Конституції України у зв'язку з тим, що, на його думку, ці норми звужують зміст та обсяг існуючих прав державних службовців, позбавляють їх права на перерахунок раніше призначених пенсій та на соціальний і правовий захист відповідно до їх статусу. Проте народні депутати України не аргументували своїх тверджень стосовно порушень прав державних службовців.

Автори клопотання також не навели обґрунтування неконституційності положень статті 90 Закону № 889, обмежившись цитуванням окремих норм Конституції України та законів України. Однак таке посилання без наведення аргументів щодо невідповідності Основному Закону України оспорюваних положень не є обґрунтуванням їх неконституційності (ухвали Конституційного Суду України від 27 грудня 2011 року № 66-у/2011, від 27 березня 2013 року № 10-у/2013, від 8 липня 2015 року № 29-у/2015).

Народні депутати України у конституційному поданні зазначили про необхідність забезпечення престижу державної служби і запровадження компенсацій, пов'язаних із обмеженнями при її проходженні, але не обґрунтували тверджень щодо неконституційності оспорюваних положень.

Велика палата Конституційного Суду України вважає, що народні депутати України не аргументували тверджень щодо невідповідності статті 90 Закону № 889, підпункту 1 пункту 2 розділу XI „Прикінцеві та

перехідні положення“ Закону № 889 у частині визнання такою, що втратила чинність, статті 37¹ Закону № 3723, підпункту 3 пункту 11 розділу I Закону № 76, пункту 5 розділу III „Прикінцеві положення“ Закону № 213 статті 1, частинам першій, другій статті 8, частинам другій, третій статті 22, пунктам 6, 12 частини першої статті 92, частині першій статті 113 Конституції України.

Отже, конституційне подання не відповідає вимогам частини третьої статті 51 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 3 статті 62 цього закону – невідповідність конституційного подання вимогам, передбаченим Законом України „Про Конституційний Суд України“.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 150, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 35, 51, 52, 61, 62, 66, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“ Велика палата Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним поданням 51 народного депутата України щодо відповідності Конституції України (конституційності) статті 90 Закону України „Про державну службу“ від 10 грудня 2015 року № 889–VIII, підпункту 1 пункту 2 розділу XI „Прикінцеві та перехідні положення“ цього закону в частині визнання такою, що втратила чинність, статті 37¹ Закону України „Про державну службу“ від 16 грудня 1993 року № 3723–XII, підпункту 3 пункту 11 розділу I Закону України „Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України“ від 28 грудня 2014 року № 76–VIII, пункту 5 розділу III „Прикінцеві положення“ Закону України „Про внесення змін до деяких законодавчих

актів України щодо пенсійного забезпечення“ від 2 березня 2015 року № 213–VIII на підставі пункту 3 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – невідповідність конституційного подання вимогам, передбаченим цим законом.

2. Ухвала Великої палати Конституційного Суду України є остаточною.

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ